

ІНФОРМАТИВНІСТЬ ТА ІНФОРМАЦІЙНА ЄМНІСТЬ ДОКУМЕНТІВ НА ПРИКЛАДІ АНАЛІТИЧНОГО ЗВІТУ

Блінська Ю., Татакі О. О.

Не викликає сумнівів той факт, що сучасні процеси прийняття управлінських рішень супроводжуються інформаційно-аналітичною діяльністю з відповідним документним супроводом.

Можемо стверджувати, що адекватний документний супровід прийняття управлінських рішень потребує, зокрема, вивіренних аналітичних повідомлень через формалізовані описи даних у вигляді таблиць, діаграм, схем тощо. Тобто, виникає необхідність укладання документів обмеженого обсягу, що містять нові відомості для особи, що приймає рішення, та є підставою для прийняття управлінського рішення [3].

Як вказує Ю.В. Дрешер, «споживач складного та великого за обсягом тексту прагне гранично обмежити свої трудовитрати для виявлення частини його сенсу, достатньої для прийняття рішення» [1, с. 75]. Це зумовлено такими основними моментами:

- збільшення обсягів інформаційних потоків;
- зростаючий дефіцит часу та хронічна психологічна перенапруга;
- природний психологічний механізм індивідуального захисту від інформаційних перевантажень.

Оскільки, документ як складний об'єкт, являє собою єдність інформації і матеріального (речовинного) носія, то саме його *інформативність* (кількість в документі нових для конкретного споживача відомостей по відношенню до обсягу його тезауруса) є тією характеристикою, яка визначає його цінність для керівників високого рангу.

Аналітичний звіт є однією з основних форм документів, на підставі яких відбувається прийняття управлінського рішення, оскільки містить: упорядковані дані та їхнє тлумачення, аналіз власне проблеми (причини її виникнення та наслідки), висновки і рекомендації, що обов'язково вказують альтернативні шляхи вирішення проблеми.

Таким чином, можемо стверджувати, що *аналітичний звіт максимальної інформативності* є необхідним елементом прийняття управлінського рішення.

Основним критерієм інформативності документа взагалі та аналітичного звіту зокрема є його *інформаційна ємність*: кількість і якість інформації, зафіксованої в документі. Вона визначається такими показниками: корисність, повнота, вірогідність, цінність, новизна інформації тощо. Крім того, інформаційна ємність, а відтак і інформативність документа, залежить від багатьох чинників: від мови, стилю (в текстових документах), від структури, ступеня формалізації тощо.

У текстовій інформації ємність визначають шляхом суцільного підрахунку *дескрипторів* – слів і словосполучень, що мають певний сенс, на відміну від службових слів, значення яких тільки допоміжне. Якщо службові

слова вилучити з тексту, то вони не нестимуть ніякої інформації про його зміст, проте у поєднанні з дескрипторами можуть утворити нові дескриптори.

Навчальним планом підготовки бакалаврів спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» за спеціалізацією «Документознавство та інформаційна діяльність» у блоці професійної підготовки передбачено виконання курсового проекту у межах вивчення дисципліни «Інформаційно-аналітична діяльність». Нами готується курсовий проект на тему: «Інформаційно-аналітичне забезпечення прийняття управлінського рішення у сфері фітнес-індустрії». Обов'язковим елементом цього проекту є представлення результатів проведеного нами аналітичного дослідження щодо доцільності відкриття нової структури, яка надаватиме послуги у сфері фітнесу, у вигляді аналітичного звіту. Основною вимогою до якого є максимальна інформативність при максимально можливій інформаційній ємності.

Дотримання зазначеної вимоги відбувається за рахунок реалізації ланцюжка «цілі – потреби – бази» за схемою «дані – інформація – знання» під час представлення результатів дослідження та оформлення аналітичного звіту, а саме:

- упорядкування вихідних відомостей у вигляді таблиць бази даних Access (перелік організацій, які надають послуги в сфері фітнес-індустрії Приморського району м. Одеси (станом на жовтень 2018 року); послуги фітнес-клубів конкурентів; таблиця відгуків відвідувачів про клуби-конкуренти);

- графічного представлення даних та інформації (місце розташування фітнес-клубів конкурентів; оптимальне місце розташування майбутньої структури);

- подання інформації у вигляді діаграм (наявність стандартних та ексклюзивних послуг у клубах-конкурентах; співвідношення кількості відгуків про фітнес-клуби);

- формулювання висновків (вивідного знання) з дотриманням законів логіки та використанням дескрипторів (фітнес-клуб, клуби-конкуренти, стандартна послуга, ексклюзивна послуга, позитивні аспекти відгуків, негативні аспекти відгуків, відкриття нової структури тощо).

Підготовлений нами аналітичний звіт, що завершує проведення прикладного дослідження, є унікальним документом, цінність якого визначається можливістю прийняти на його основі виважене управлінське рішення щодо доцільності відкриття нового фітнес-клубу в Приморському районі м. Одеси. Крім того, він може слугувати підґрунтям майбутнього бізнес-плану щодо створення такої структури [2].

Таким чином, максимальна інформативність при максимально можливій інформаційній ємності аналітичного звіту зокрема та документів взагалі досягається заміною текстових повідомлень формалізованими способами подання інформації та усуненням надлишкової інформації через вибір мовних засобів оптимального співвідношення інформативності та інформаційної ємності.

---

1. Дрешер Ю. В. Організація інформаційного виробництва/ Ю. В. Дрешер. – М., 2005.

–
248 с.

2. Татакі О. О. Бізнес-план як необхідний аналітичний документ започаткування власної

справи/О. О. Татакі, Ю. Московська.//Актуальні питання державно-правового розвитку

України: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті

Сергія Варлампійовича Яворського. – К.: Каравела, 2017. – С. 145 - 147.

3. Яценко Л. Є. Шляхи реалізації основних вимог до аналітичного звіту для керівної ланки бізнес-структури/Л. Є. Яценко// Актуальні питання документознавства та інформаційної діяльності: теорії та інновації: Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції./ під заг. ред. В.Г. Спрінсяна. – Дніпропетр.: Середняк Т. К., 2016. – С. 36 - 41.